



Република Србија
Републички секретаријат
за јавне политике

Број: 011-00-50/2020-02
4. новембар 2020. године
Влајковићева 10
Београд

МИНИСТАРСТВО ФИНАСИЈА

БЕОГРАД
Кнеза Милоша 20

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији

У вези са вашим дописом број: 011-00-656/2020-04 од 2. новембра 2020. године, којим сте Републичком секретаријату за јавне политике (у даљем тексту: Секретаријат) 3. новембра 2020. године, доставили на мишљење Нацрт закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији (у даљем тексту: Нацрт закона) са Образложењем, обавештавамо вас о следећем:

Секретаријат првенствено указује на одређене измене важећег закона за које сматра да их је потребно уврстити у садржај Нацрта закона.

У циљу прецизирања одредбе члана 48. Закона о пореском поступку и пореској администрацији (у даљем тексту: Закон), која се односи на доказну радњу вештачење у оквиру пореског поступка, наведени члан допуни новим ставом којим би се прецизирало на чији терет падају трошкови вештачења. Ово посебно истичемо јер овако прописана одредба може довести до проблема у спровођењу пореског поступка.

На пример, у члану 7. Закона о порезима на имовину („Службени гласник РС”, бр. 26/01, 45/02 (СУС), 80/02 (др. закон), 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 (УС), 47/13, 68/14 (др. закон), 95/18, 99/18 (УС) и 86/19) прописано је да овлашћени вештак грађевинске струке процењује грађевинску вредност објекта у циљу утврђивања пореске основице. Такође, чланом 6. Нацрта закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину, који је достављен на мишљење Секретаријату, предвиђена је допуна члана 7. Закона о порезима на имовину и то тако што овлашћени вештак грађевинске струке процењује вредност грађевинског објекта у циљу утврђивања пореске основице и за године које претходе текућој години.

Секретаријат је мишљења да наведене одредбе не могу ефикасно и једнообразно спровести без претходно прописане одребе којом ће се одредити ко сноси трошкове вештачења.

Даље, Секретаријат позива предлагача да измени члан. 41 Закона, којим је прописано да се пореска опомена обвезнику доставља у складу са чланом 36. овог закона, а у циљу ефикасности - када је могуће и електронском поштом, телефаксом, телефоном или по куриру. Прописаном одредбом остављена могућност надлежним јединицама Пореске управе да, по сопственом нахођењу, изаберу начин на који ће се пореске опомене достављати обвезницима.

Мишљења смо да је предметно решење потребно изменити, из разлога што рад органа јавне управе треба (и мора) да се заснива на ефикасности и једнообразности, те да је у овом случају најприкладније решење да се пореска опомена доставља искључиво електронским путем – у пореско сандуче, на исти начин на који се достављају и пореска решења.

Надаље, ставом 1. истог члана прописана је могућност да Пореска управа пре достављање пореске опомене: „писаним или електронским путем, као и смс поруком, односно на други начин када је то могуће”, пошаље обвезнику подсетник да пореску обавезу плати о доспелости у прописаном року. Мишљења смо, да достављање подсетника за порески дуг у висини изнад 1000 динара треба да буде обавеза, а не могућност, која би се реализовала тако што би Пореска управа сваког 20. у месецу на мејл адресе обвезника достављала подсетник, а након одређеног времена (нпр: седам дана) и опомену за плаћање (на предложен начин), уколико у међувремену порески дуг не буде измирен.

Даље, Секретаријат позива предлагача да измени члан 114ж Закона, којим је прописана обавеза Пореске управе да у случају апсолутне застарелости, по службеној дужности, донесе решење о престанку пореске обавезе, односно о престанку права на повраћај, порески кредит, рефакцију, рефундацију, као и на намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза. С обзиром на десетине хиљада застарелих пореских обавеза, Пореска управа има објективне потешкоће да предметну одредбу спроведе по службеној дужности на прописан начин. Посебно истичемо да у пракси, неспровођење предметне одредбе доводи до ситуације да се пореском обвезнику, на основу поднетог захтева издаје уверење о плаћеном порезу које садржи подаке о неплаћеним пореским обавезама, у погледу којих је наступила апсолутна застарелост протеклом рока од десет година, што може да доведе у питање остваривање неких других конкретних права (учешће у јавним набавкама, права на субвенције из различитих програма подршке и слично), као и испуњење обавеза у вези са пословима које ови привредни субјекти обављају.

С тим у вези, предлагемо да члан 114ж Закона буде допуњен додавањем новог става 3. који гласи:

„Уколико порески обвезник поднесе захтев за издавање исправе из члана 163. став 3. овог закона пре доношења решења из става 2. овог члана, Пореска управа је дужна да, пре одлучивања о поднетом захтеву, поступи у складу са одредбом из става 2. овог члана.”

Сматрамо да би оваква допуна допринела побољшању транспарентности, већој правној сигурности и ефикаснијој примени предметне одредбе, уз утврђивање обавезе за службенике у Пореској управи да решење из става 1. наведеног члана Закона донесе приликом издавања уверења о плаћеном порезу, уколико по службеној дужности није донето решење о престанку пореске обавезе, односно о престанку права на повраћај, порески кредит, рефакцију, рефундацију, као и на намирење доспелих обавеза путем прекњижавања пореза, због застарелости.

Поред наведеног, мишљења смо да је потребно размотрити и прецизирати начин на који ће Пореска управа обезбедити да подаци о плаћеним порезима које органи по службеној дужности (у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, као и законом којим се уређује електронска управа) прибављају путем сервисне магистрале буду редовно ажурирани, односно начин на који ће Пореска управа редовно отписивати апсолутно застареле пореске обавезе.

Такође, сматрамо да потребно размотрити измену члана 147. став 1. Закона тако да се пропише да жалба одлаже извршење. Поред тога позивамо предлагача да размотри о успостављање функције и надзора у оквиру Министарства финансија која ће

обезбедити ефикасан механизам за контролу законитости рада организационих јединица Пореске управе, као и увођење законског рока за трајање пореске контроле и претпоставке позитивне одлуке у случају пропуштања Пореске управе да донесе одлуку у року, како у Пореској управи тако и у Министарству финансија.

Сматрамо да би ове измене допринеле ефикасности у поступању Пореске управе и смањењу административних трошкова субјеката регулације.

Имајући у виду садржину достављеног текста Нацрта закона од стране Министарства финансија (у даљем тексту: предлагач), Републички секретаријат за јавне политике је становишта да извештај о спроведеној анализи ефеката прописа треба да буде израђен користећи питања из прилога 2 – 10 Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, бр. 8/19, у даљем тексту: Уредба).

У оквиру кључних питања из Прилога 2. Уредбе, која се односе на анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже, предлагач је пропустио да представи постојеће стање и пружи приказ уочених проблема у вези са регистрацијом пореских обвезника: предузетника паушалца, предузетника пољопривредника и других лица дефинисаних одредбама закона који уређује порез на доходак грађана и њиховом обавезом да имају ПИБ; у погледу одузимања робе у току пореске контроле, која се складишти у просторима о којима пореска управа није обавештена; у вези са преплатама пореских обвезника за које је наступила застарелост, који су брисани из прописаног регистра и након окончаног стечаја; као и у вези са применом одредебе којом је прописано кривично дело Неосновано исказивање износа за повраћај пореза и порески кредит. Такође је потребно да предлагач наведе узроке и последице проблема у поменутиим областима, као и да представи показатеље који се прате и промене које предлаже.

У оквиру питања из прилога 3. Уредбе, која се односе на утврђивање циљева, предлагач је требало да одреди мерљив и временски одређен циљ који ће се остварити нацртом закона и да дефинише одговарајуће показатеље учинка (почетну и циљну вредност, рок за достизање циљне вредности и извор провере) на основу којих ће бити могуће утврдити да ли је и у којој мери дошло до остваривања жељеног циља.

Имајући у виду све наведено, у складу са чланом 37. и чланом 41. став 3. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 30/2018) и чл. 47, 48 и 49. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, бр. 8/2019), Републички секретаријат за јавне политике је мишљења да Нацрт закона садржи делимичну анализу ефеката.

директор
РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЈАВНЕ ПОЛИТИКЕ
БОЈАНА ГОШИЋ
БЕОГРАД

